

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr. V/20/2011...
Rady Gminy w Łubiance
z dnia. 25. marca 2011.....

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2011 rok

WPROWADZENIE

1. Zadania związane z prowadzeniem działań profilaktycznych i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należą do zadań własnych gmin zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (zwanej dalej ustawą) z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.).
Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkotykowych jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Łubianka od wielu lat. Ma on na celu wspieranie rodzin z problemem alkoholowym (zagrożonych alkoholizmem) i narkotykowym. Skierowany jest do wszystkich placówek, instytucji, stowarzyszeń, znajdujących się na terenie gminy oraz wszystkich mieszkańców gminy zainteresowanych współpracą w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (art. 41 ust. 1) nakłada na gminę obowiązek podejmowania następujących działań:
 - o Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
 - o Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
 - o Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
 - o Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
 - o Podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 131 i 15 Ustawy oraz występowanie przez sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
 - o Ustalanie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontrola przestrzegania zasad obrotu tymi napojami;
2. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wskazuje źródła pozyskiwania środków finansowych na realizację w/w zadań. Środki te pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (art. 111 ustawy). Opłata ta stanowi dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację w/w zadań.
3. Zgodnie z art. 182 cytowanej ustawy dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

I. CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ NARKOTYKOWYCH:

1. Podwyższenie progu wiekowego inicjacji alkoholowej,
2. Ochrona dzieci i młodzieży przed wchodzeniem w kontakty z substancjami psychoaktywnymi, uzależnieniem się,
3. Kształtowanie postaw asertywnych wśród dzieci i młodzieży w sytuacjach kontaktu z alkoholem, narkotykami, dopalaczami,
4. Wzrost liczby osób podejmujących leczenie choroby alkoholowej, narkomani, lekomani,
5. Zwiększenie stabilności i bezpieczeństwa środowiska rodzinnego, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
6. Wzrost świadomości mieszkańców nt. negatywnych konsekwencji sięgania po środki uzależniające,
7. Kształtowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki problemowej,
8. Przeciwdziałanie takiemu zjawisku jakim jest wykluczenie społeczne.

II. DIAGNOZA SYTUACJI W ASPEKCIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOTYKOWYCH

1. Dane demograficzne gminy:

1. Obszar gminy - 84,64 km² - (8464 ha)

2. Liczba mieszkańców gminy - 6203

3. Na terenie 12 sołectw gminy Łubianka jest łącznie 28 punktów sprzedaży napojów alkoholowych średnio 200 mieszkańców przypada na jedną placówkę handlową prowadzącą sprzedaż alkoholu.

4. Ilość placówek handlowych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

Rodzaj placówki handlowej prowadzącej sprzedaż alkoholu	Ilość placówek handlowych prowadzących sprzedaż alkoholu
Sklep	20
Bar	5

5. Ilość osób uzależnionych od alkoholu w gminie Łubianka stan na styczeń 2010 roku

L.p.	Miejscowość	Osoby uzależnione	Osoby w rodzinie dotknięte problemem alkoholowym
1.	Bierzgłowo	5	22
2.	Biskupice	7	36
3.	Brąchnowo	8	36
4.	Dębiny	3	13

5.	Łubianka	12	63
6.	Pigża	15	67
7.	Przeczn	10	45
8.	Warszewice	18	90
9.	Wybcz i Wybczyk	10	45
10.	Wymysłowo	9	40
11.	Zamek Bierzgłowski	6	27
	Razem	103	484

III. Diagnoza problemu i podstawy prawne

Uzależnienie od alkoholu, narkotyków i innych substancji jest chorobą społeczną, której konsekwencji doświadczają członkowie rodzin osób uzależnionych oraz środowisko społeczne. Alkohol, szczególnie wypijany w nadmiarze, przyczynia się nie tylko do zwiększonej nadumieralności w młodym wieku, ale jest również przyczyną wieloletniego obniżania się jakości (standardu) życia, co wyraża się zwiększoną zachorowalnością, zawężeniem zainteresowań z monotematycznym (okoliczności związane z piciem alkoholu) spędzaniem wolnego czasu, konfliktami z bliższym i dalszym otoczeniem, a nierzadko i z prawem. Alkohol jest substancją działającą szkodliwie na niemal wszystkie tkanki i narządy. Działanie chorobotwórcze jest wielorakie. Picie alkoholu związane jest często z trybem życia niesprzyjającym zdrowiu. Alkohol sprzyja niewłaściwemu odżywianiu się (niedobory pokarmowe głównie jakościowe – niedobory białka, witamin, soli mineralnych). Alkohol wpływa modulując na zachowanie niosące w sobie ryzyko: nieprzestrzeganie przepisów bezpieczeństwa pracy, prowadzenie pojazdów po spożyciu alkoholu. Alkohol uważany jest za jeden z ważniejszych czynników zwiększających ryzyko zgonu przed 65 rokiem życia. W Polsce częstość zgonów przedwczesnych jest około 40 % wyższa niż średnia europejska. Dotyczy to szczególnie mężczyzn, gdy zgony przedwczesne stanowią aż 47 % wszystkich zgonów. Szacuje się, że około 40 % wypadków drogowych jest spowodowanych przez osoby będące w stanie nietrzeźwym, a pijący ulegają śmiertelnym wypadkom 2,5 – 11 razy częściej niż niepijący. Alkohol to nade wszystko zabójca zdrowia człowieka. Bez wątpienia alkohol negatywnie wpływa na stan wątroby człowieka. Można powiedzieć, że istnieje dość ścisły związek między ilością wypitego alkoholu a czasem trwania nadużywania alkoholu oraz modelem picia a patologią wątroby. Alkohol, szczególnie spożywany przewlekłe, drażni śluzówkę i może być przyczyną stanów zapalnych przełyku, alkoholowej marskości wątroby, żylaków przełyku, nowotworów, choroby wrzodowej. Nadużywanie alkoholu bywa przyczyną przewlekłego zapalenia trzustki.

Alkohol zmienia metabolizm w mięśniu sercowym, zwiększa skłonności do nadciśnienia tętniczego. Osoby przewlekłe pijące alkohol mają mniejszą odporność na infekcje. Ostatnio znaczną uwagę poświęca się alkoholowemu zespołowi płodowemu (FAS). Jest to zespół objawów utrzymujących się w dzieciństwie i w życiu dorosłym, spowodowany działaniem teratogennym alkoholu. Alkohol niszczy także układ nerwowy i psychiczny człowieka.

Zgodnie z obowiązującym w Polsce systemami diagnostycznymi, Międzynarodową Klasyfikacją Chorób, Urazów i Przyczyn Zgonów – uzależnienie od alkoholu identyfikowane jest jako zespół właściwości fizjologicznych, emocjonalnych, behawioralnych i poznawczych, które pojawiają się w wyniku wieloletniego używania alkoholu. Uzależnienie rozpoznaje się, gdy występują przynajmniej 3 z niżej wymienionych objawów:

- Silne pragnienie albo poczucie przymusu spożywania alkoholu (głód alkoholowy);
- Upośledzona zdolność kontrolowania zachowań związanych z piciem alkoholu;
- Zmieniona, najczęściej zwiększona tolerancja alkoholu (tzw. „mocna głowa”) – ta sama dawka alkoholu nie przynosi oczekiwanego efektu, pojawia się stopniowa konieczność zwiększania dawek wypitego alkoholu;

- Występowanie objawów abstynencyjnych w sytuacji obniżenia poziomu alkoholu we krwi – drżenie mięśniowe, wzmożona potliwość, niepokój, przyspieszone bicie serca, biegunka, mdłości, rozszerzenie źrenic, drażliwość, bezsenność – i leczenie objawów abstynencyjnych przy użyciu niewielkich dawek alkoholu (tzw. „klinowanie”) lub leków uspokajających i nasennych;
- Postępujące zaniedbywanie z powodu picia alkoholu alternatywnych źródeł zainteresowań, przyjemności i zachowań, zwiększona ilość czasu poświęcona na zdobywanie i picie alkoholu oraz na odwrócenie następstw picia („koncentracja życia wokół picia”);
- Uporczywe kontynuowanie picia alkoholu mimo świadomości szkód.

Podstawy prawne

- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz.1231 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004r. Nr 64, poz.593 ze zm.)
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96 poz. 873)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 stycznia 2001r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2001r. Nr 13, poz. 110) oraz komentarz do Rozporządzenia – Biblioteczka Reformy Nr 40, rozdział „Zapobieganie uzależnieniom przez redukcję popytu na środki psychoaktywne, pt.: „Poziomy profilaktyki”. Programy profilaktyczne w zreformowanej szkole;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2002r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr10, poz. 96 § 2 ust.2).

IV. SPOSOBY REALIZACJI ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I INNYCH UZALEŻNIEŃ

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Współpraca z Wojewódzkim Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Toruniu.
2. Prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego przez członków GKP i RPA oraz pracowników GOPS w Łubiance.
3. Upowszechnianie informacji o placówkach leczenia odwykowego.
4. Finansowanie udziału w szkoleniach, konferencjach osób pracujących w obszarze pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.
5. Współpraca z Grupą AA „Quo Vadis”.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Prowadzenie działalności Punktu Konsultacyjnego w Łubiance,
2. Umożliwienie ofiarom przemocy w rodzinie korzystania ze specjalistycznej pomocy – psycholog, prawnik,
3. Zapewnienie ofiarom przemocy, możliwości pobytu w Ośrodku Interwencji Kryzysowej,
4. Prowadzenie grupy wsparcia dla ofiar przemocy domowej.

V. Udzielanie pomocy prawnej i organizacja działań społecznych

Należy zapewnić osobom uzależnionym od alkoholu oraz ich rodzinom pomoc prawną.

Radca Prawny Urzędu Gminy będzie udzielać pomocy prawnej wymienionym osobom nieodpłatnie. Pomocy w zakresie doradztwa oraz pomocy w zakresie kierowania na leczenie odwykowe oraz zachowań osób uzależnionych udzielać będzie punkt konsultacyjny.

Doceniając wagę instytucji i organizacji społecznych w zapobieganiu uzależnieniom alkoholowym oraz zwalczaniu jego skutków Gmina Łubianka będzie:

1. wspierać działania ruchów trzeźwościowych i samopomocowych poprzez inspirację do ich powstawania oraz wspomaganie organizacyjne ich działalności.
2. wspomagać organizacyjnie instytucje, organizacje świeckie i kościelne oraz indywidualne osoby, które podejmują antyalkoholowe działania zapobiegawcze i naprawcze na rzecz szerokiego grona osób uzależnionych.
3. wspomagać finansowo i organizacyjnie osoby podejmujące indywidualne działania zmierzające do swego leczenia odwykowego lub uczestniczące w wyjazdowych mityngach antyalkoholowych.
4. rozpowszechniać informacje w lokalnych środkach przekazu o pomocy jaką można uzyskać w Gminnym Punkcie Konsultacyjnym, grupach anonimowych alkoholików oraz udział w szkoleniach i instruktażach organizowanych przez Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych a także inne organizacje społeczne.
5. promować trzeźwość i abstynencję między innymi poprzez:
 - a/ nie pobieranie opłat za wynajem pomieszczeń będących własnością gminy na imprezy rozrywkowe, na których pod żadną postacią nie będzie sprzedawany i podawany alkohol.
 - b/ udostępnianie bezpłatne lokali gminy organizacjom, bądź grupom osób, których podstawowym zakresem działania jest krzewienie trzeźwości i abstynencji
6. udostępniać publikacje książkowe i audiowizualne dla mieszkańców gminy
7. organizować prezentacje w Centrum Kultury w Łubiance dla mieszkańców gminy wskazujące na zagrożenia wynikające z uzależnienia oraz metody wyjścia z choroby
8. zorganizować w punkcie konsultacyjnym profesjonalnej biblioteki, która będzie zajmowała się wypożyczaniem książek i publikacji dotyczącej problematyki alkoholowej.

VI. Organizacja dostępności do alkoholu

1. Wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu będzie odbywała się ściśle wg ustaleń Rady Gminy w tym zakresie. Uzyskanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy wymaga każdorazowej pozytywnej opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Gminy wydanej przez GKP i RPA w formie postanowienia.
2. Określony uchwałą Rady Gminy czas pracy placówek handlowych

miejscu sprzedaży przedstawia pisemną pozytywną opinię właścicieli działek bezpośrednio przylegających do działki na której usytuowany jest lokal.

9. Osoby w młodym wieku dokonując zakupu alkoholu w sklepach oraz zakładach gastronomicznych są zobowiązane do okazania bez wezwania dokumentu zawierającego datę urodzenia. Nie okazanie dokumentu uniemożliwia dokonanie zakupu.

10. Sprzedający i podający napoje alkohole są zobowiązani sprawdzać wiek kupujących te napoje pod rygorem cofnięcia zezwolenia

VII. Działalność kontrolna

1. Rada Gminy wykonuje czynności kontrolne poprzez analizę sprawozdania Wójta Gminy w sprawie realizacji Programu i przyjęcie stanowiska w tj. sprawie.

2. Komisja dokonuje kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia przez podmioty sprzedające lub podające napoje alkoholowe. W przypadkach naruszania przepisów ustawy lub Programu Komisja kierować będzie wnioski do odpowiednich organów o zastosowanie odpowiednich, przewidzianych prawem sankcji

VIII Postanowienia końcowe

1. Niniejszy Program realizuje GKPiRPAiPN powołana przez Wójta Gminy Łubianka

2. Za udział w posiedzeniu ustala się wynagrodzenie dla członków Komisji wysokości sześciu pełnych diet brutto, jak za krajowe delegacje służbowe.

3. Wynagrodzenie dla Przewodniczącego Komisji ustala się w wysokości 150% wynagrodzenia członka Komisji.

4. Członkom Komisji przysługuje w związku z podróżą służbową, zwrot kosztów podróży na zasadach przysługujących pracownikom samorządowym.

